

I. Lí do chọn đề tài:

I.1. Đặt vấn đề.

Năm học: 2019 – 2020 được sự phân công của Ban Giám Hiệu, tôi dạy lớp lá 2, Trường mẫu giáo Mỹ Lạc, huyện Thủ Thừa, với sĩ số 35 cháu, có 13 cháu nữ và 22 cháu nam, trong đó các cháu lần đầu tiên đến lớp là 2 cháu.

Giáo dục mầm non chính là bước đường đầu tiên của trẻ về quá trình học tập. Trẻ mầm non vui chơi là chủ đạo, thông qua chơi mà trẻ học được những kiến thức cơ bản về con người, môi trường xung quanh trẻ. Đặc biệt trẻ 5 - 6 tuổi sẽ phải dần dần hình thành môi trường học tập để chuẩn bị tâm thế vào lớp 1. Việc cho trẻ làm quen 29 chữ cái chính là cơ sở cho việc trẻ học tiếng việt ở lớp 1 sau này, theo quan điểm tích hợp phương pháp giáo dục việc cho trẻ làm quen với 29 chữ cái cần phải được tiến hành một cách tự nhiên, bắt đầu từ những hoạt động gần gũi có ý nghĩa đối với trẻ, thông qua các trò chơi, trẻ được trải nghiệm tìm tòi khám phá, phát huy hết tính tích cực của trẻ để trẻ tiếp thu một cách nhẹ nhàng mà không bị gò bó, áp đặt. Trên thực tế hoạt động cho trẻ làm quen chữ cái lại là một hoạt động không hề dễ dàng đối với giáo viên bởi phải làm thế nào để trẻ chơi mà học, học mà nhớ được, nhận biết và phát âm được những chữ cái đã được học trong bất kỳ hoàn cảnh nào. Đó cũng là một nhiệm vụ mà bản thân tôi đã không ít lần bị lúng túng khi thấy mục đích cuối cùng mình muốn trẻ đạt được lại chưa trọn vẹn. Trẻ cứ nhớ nhớ, quên quên, nhầm lẫn chữ nọ với chữ kia... Hoạt động hàng ngày ở trường mầm non cho một nhóm, lớp là rất nhiều và thường xuyên thay đổi, vì vậy quỹ thời gian thì nhiều nhưng dành riêng cho việc làm quen chữ cái của trẻ lại có hạn.

Như chúng ta đã biết trẻ mầm non nói chung và trẻ 5 tuổi nói riêng khi bước vào lớp 1 là một bước ngoặt rất lớn và điều quan trọng nhất là ai sẽ là người gần gũi và giúp trẻ vượt qua được những khó khăn đó? Đó chính là cô giáo, cha mẹ trẻ. Việc giúp trẻ 5 tuổi “Làm quen chữ viết, chữ cái” sẽ tạo cho trẻ một hành trang vững chắc để chuẩn bị bước vào lớp 1. Trẻ đang học mẫu giáo quen với học mà chơi, chơi mà học nên để cung cấp cho trẻ nhận biết và phát âm được đủ các chữ cái trong một năm học không phải là một vấn đề đơn giản, để đúng nghĩa của “Học qua chơi” thì đòi hỏi người giáo viên mầm non phải không ngừng sáng tạo trong việc đổi mới hình thức tổ chức hoạt động để nội dung vốn được cho là khó nhớ này thực sự có hiệu quả đối với trẻ

- Chính vì thế, nhằm để nâng cao chất lượng hoạt động cho trẻ làm quen chữ viết, chữ cái tôi đã mạnh dạn đi sâu vào nghiên cứu đề tài: “Một số biện pháp cho trẻ 5 – 6 tuổi làm quen chữ viết, chữ cái”.

I.2. Mục đích đề tài.

+ Kiến thức:

- Nhận biết được chữ cái, tên gọi, đặc điểm, cách phát âm.
- Là tiền đề cho trẻ để chuẩn bị lên lớp 1 học đọc, học viết.

+ Kỹ năng:

- Rèn cho trẻ kỹ năng quan sát, chú ý, ghi nhớ. Kỹ năng tư duy phân biệt, so sánh, phân tích. Kỹ năng ngôn ngữ đọc to rõ, cách phát âm chuẩn.

+ Thái độ:

- Rèn luyện cho trẻ các thao tác trí tuệ và rèn luyện cho trẻ tinh thần thích hoạt động trí óc qua đó hình thành tính ham hiểu biết, hình thành nhân cách, thích khám phá những điều mới lạ trong quá trình làm quen chữ cái.

I.3. Lịch sử đề tài.

Trong công tác chăm sóc giáo dục trẻ mầm non, việc cho trẻ làm quen với các tác phẩm văn học là việc làm thường xuyên không thể thiếu. Qua các năm chữ viết chữ cái giáo viên đã nắm được hình thức tổ chức hoạt động cũng như tầm quan trọng của ngôn ngữ đối với trẻ. Tuy nhiên đặc biệt đối với trẻ 5 - 6 tuổi việc cho trẻ làm quen chữ viết, chữ cái không phải là việc dễ làm, nó đòi hỏi người giáo viên phải kiên trì chịu khó vận dụng những linh hoạt, sáng tạo trong quá trình lên lớp để trẻ lĩnh hội những kiến thức đầy đủ và từ đó trẻ sẽ có được sự tập trung chú ý có hứng thú, có tính kỷ luật trong học tập.

Do đó tôi mạnh dạn đi sâu vào nghiên cứu đề tài “ Một số biện pháp cho trẻ 5 - 6 tuổi làm quen chữ viết, chữ cái”.

I.4. Phạm vi đề tài.

Thực hiện chương trình giáo dục mầm non theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc tổ chức các hoạt động hàng ngày cho trẻ mầm non theo từng chủ đề một cách nhẹ nhàng. Từ năm học 2018 - 2019 tôi bắt đầu nghiên cứu các tài liệu về hướng dẫn cho trẻ nhận biết chữ cái, chữ viết. Qua thời gian nghiên cứu, áp dụng và học hỏi bản thân tôi đã đúc kết được một số ý tưởng, kinh nghiệm về việc áp dụng các biện pháp nhằm nâng cao chất lượng nhận biết chữ cái, chữ viết cho trẻ 5 - 6 tuổi. Vì vậy đầu năm học 2019 - 2020 tôi bắt đầu viết lại những ý tưởng, kinh nghiệm đã học và tích lũy được áp dụng thực tế trẻ lớp lá 2 của trường mẫu giáo Mỹ Lạc, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An năm học 2019 - 2020 tiến hành thực hiện cho đến nay.

II. Nội dung công việc đã làm:

II.1. Thực trạng đề tài:

Trong năm học 2019 - 2020 tôi được phân công dạy lớp lá 2, điểm chính Bà Mía, với tổng số trẻ của lớp là 35 trẻ, trong đó: Số trẻ nam là 22 trẻ, số trẻ nữ là 13 trẻ.

Thống kê kết quả khảo sát đầu năm như sau:

Thời gian	Đầu năm học 2019-2020	
	Số trẻ	Tỉ lệ %
Kỹ năng nghe: Trẻ nghe được các âm thanh, ngữ điệu, tốc độ nhanh, chậm của giọng nói, giọng đọc.	10	28,5%
Kỹ năng nói: Trẻ có nói lắp, nói ngọng không? Trẻ có nói đủ câu, nói có mạch lạc không?	8	22,8%

Kỹ năng đọc: Trẻ có biết cách giở sách, có biết đọc từ trái sang phải, từ trên xuống dưới? Có biết kể lại chuyện không? Có biết đọc thuộc bài thơ không? Tư thế ngồi đọc như thế nào?	20	57,1%
Kỹ năng viết: Trẻ có biết cầm bút không? Cầm bút đúng cách không? Biết hướng viết tiếng việt từ trái qua phải từ dòng trên xuống dòng dưới không	28	80%

Khi thực hiện đề tài “ Một số biện pháp cho trẻ 5 - 6 tuổi làm quen chữ viết, chữ cái” tôi gặp một số thuận lợi và khó khăn sau:

a. Thuận lợi - khó khăn.

* Thuận lợi.

- Ban Giám Hiệu luôn quan tâm sâu sát, giúp đỡ tạo điều kiện cho cô và trẻ trong các hoạt động, đổi mới hình thức phương pháp giáo dục trẻ và hướng dẫn giáo viên thực hiện việc lồng ghép cho trẻ làm quen chữ viết, chữ cái.

- Trường có nề nếp trong mọi hoạt động.

- Lớp được trang bị cơ sở vật chất đầy đủ, có đủ các góc cho trẻ hoạt động. Bố trí các góc phù hợp, dễ lấy đồ dùng, tạo nhiều thuận lợi cho trẻ chơi.

- Bản thân tôi là một giáo viên luôn yêu nghề, mến trẻ, có trình độ chuyên môn và kinh nghiệm nuôi dưỡng chăm sóc giáo dục trẻ.

- Trẻ lớp tôi đa số đã học qua lớp mẫu giáo 4 - 5 tuổi, trẻ năng động, đi học đều có nề nếp.

- Phụ huynh nhiệt tình ủng hộ khi giáo viên tuyên truyền vận động, sưu tầm nguyên vật liệu để làm đồ dùng, đồ chơi.

* Khó khăn.

- Phụ huynh chưa quan tâm đến việc học của trẻ nhiều nên việc phối hợp phụ huynh đạt kết quả chưa cao, còn phần lớn phụ huynh đi làm để ông bà đưa cháu đi học hoặc nhờ người gần nhà đưa rước dùm.

- Đa số học sinh ở vùng nông thôn nên trẻ còn nhút nhát không dám tham gia hoạt động với các bạn. Trẻ chưa chủ động tích cực hoạt động.

- Một số trẻ chưa học qua lớp chồi nên khó khăn trong việc rèn nề nếp học tập cho trẻ.

- Mặt khác, khả năng chú ý của trẻ còn rất kém, có trẻ không tham gia đọc thơ và biểu diễn với các bạn, vì thế sự nhất quán trong tổ chức hoạt động cũng có nhiều khó khăn.

- Bên cạnh các trẻ nhút nhát còn có một số trẻ quá hiếu động nên ảnh hưởng đến quá trình cảm thụ tích cực của trẻ.

- Ngoài ra cũng có một số trẻ phát âm chưa chuẩn, chưa rõ lời

- Đã có đồ dùng dạy học nhưng đồ dùng của bộ môn này đòi hỏi tính sáng tạo, nghệ thuật và thẩm mỹ cao, đòi về sự phong phú, đa dạng về thể loại đồ dùng mới thu hút hấp dẫn trẻ.

II.2. Nội dung cần giải quyết:

Việc giúp trẻ tích cực trong hoạt động làm quen chữ viết, chữ cái là điều mà giáo viên nào cũng mong muốn trẻ đạt được, để thực hiện được mục tiêu này bản thân tôi thực hiện một số nội dung sau:

- Tạo môi trường cho trẻ làm quen chữ viết, chữ cái.
- Dạy trẻ làm quen chữ viết, chữ cái qua các trò chơi.
- Lồng ghép dạy trẻ làm quen chữ viết, chữ cái thông qua các hoạt động.
- Phối kết hợp với cha mẹ trẻ.

II. 3. Biện pháp giải quyết:

a. Mục tiêu của giải pháp, biện pháp.

Giúp trẻ có khả năng nhận biết 29 chữ cái tiếng việt.

b. Nội dung và cách thức thực hiện giải pháp, biện pháp.

Từ mục tiêu trên tôi định hướng ra những biện pháp mà mình cần thực hiện để giúp trẻ như sau:

Biện pháp 1: Tạo môi trường cho trẻ làm quen chữ viết, chữ cái.

- Môi trường giáo dục trong lớp có tác dụng tốt đến quá trình giáo dục trẻ. Để trẻ được làm quen với chữ cái thì ở mọi góc trong và ngoài lớp, tôi luôn cố gắng tạo môi trường chữ viết, chữ cái thật đẹp để cuốn hút trẻ. Ở lớp, tôi trang trí các góc chơi bằng chính các sản phẩm của cô và trẻ. Ngoài ra, tôi trang trí thêm môi trường làm quen chữ viết, chữ cái để làm nổi bật chuyên đề và kích thích sự hứng thú của trẻ.

Hằng ngày vào những lúc vui chơi hay giờ rảnh rỗi tôi và trẻ thường cắt dán chữ cái lên các loại quả, cây xanh, con vật... để trang trí và những hình ảnh đó tôi thường thay đổi để phù hợp với chủ đề.

Trong lớp, tôi đã lồng ghép trang trí môi trường chữ viết, chữ cái ở các góc, kí hiệu đồ dùng học tập, dụng cụ cá nhân, đầy đủ và đa dạng, trẻ được tương tác với môi trường chữ viết xung quanh, môi trường học tập thuận lợi có tác dụng giúp trẻ lĩnh hội kiến thức và một số kỹ năng ngôn ngữ.

Hình ảnh góc học tập

Kí hiệu chữ cái trên bàn chải đánh răng của trẻ

Kí hiệu trên ca uống nước của trẻ

Kí hiệu trên vở của trẻ

Song song với việc trang trí góc học tập ở các góc khác ngoài việc trang trí hình ảnh tôi còn sử dụng các từ để biểu thị cho các góc chơi ví dụ như góc xây dựng tôi sử dụng từ “Kỹ sư xây dựng”, góc bán hàng tôi dán từ “Cửa hàng của bé” các gian hàng tôi cũng dán các từ cho trẻ làm quen như “Siêu thị nhí”, góc nghệ thuật tôi dán từ “ Bé làm ca sĩ” “Bé làm họa sĩ”.

Không những ở các góc trên lớp mà xung quanh lớp tôi đều viết từ tương ứng với tiếng, như hộp đựng hoa lá, rổ đựng hình... tất cả những cái đó đều phải vừa tầm nhìn với trẻ. Từ cách trang trí đó mà trẻ lớp tôi tiếp xúc với môi trường chữ viết, chữ cái nhiều hơn, hoạt động tích cực hơn. Hầu hết các không gian trong lớp dù ít hay nhiều cũng có hình ảnh các chữ cái để trẻ quan sát từ đó phát triển toàn diện cho trẻ về 5 mặt phát triển đặc biệt là phát triển nhận thức và ngôn ngữ ở trẻ.

Biện pháp 2: Dạy trẻ làm quen chữ viết, chữ cái qua các trò chơi

- Như chúng ta đã biết, trẻ mầm non “Học mà chơi, chơi mà học”. Muốn trẻ hiểu bài nhanh và nhớ lâu, thì trẻ phải được trực tiếp tham gia vào các trò chơi. Tôi đã sưu tầm, sáng tác được một số trò chơi cho trẻ làm quen với chữ viết, chữ cái để tăng hứng thú, cung cấp củng cố kiến thức kỹ năng cho trẻ.

Ví dụ:

+ Trò chơi: Đoán chữ

Cách chơi: Trẻ nhắm mắt, cô lấy tay viết chữ lên tay trẻ. Cho trẻ đoán chữ gì.

+ Trò chơi: Truyền tin

Cách chơi: Cô chia lớp thành nhiều nhóm, mỗi nhóm có 4-5 trẻ ngồi theo hàng dọc. Khi bắt đầu chơi, cô đưa chữ cái cho các bạn ngồi cuối mỗi hàng quan sát và bạn cuối hàng có nhiệm vụ chạy đến hàng của mình ngồi xuống dùng ngón tay của mình viết chữ cái vừa quan sát lên lưng bạn phía trước mình, bạn phía trước suy nghĩ và đoán chữ cái trong đầu sau đó viết tiếp tục lên lưng bạn kế tiếp, trò chơi cứ thế truyền tin đến bạn ngồi đầu hàng, bạn đầu hàng chạy thật nhanh lên tìm chữ cái mà mình đoán được. Đội nào tìm đúng sẽ chiến thắng.

+Trò chơi: Tạo hình chữ cái

Cho trẻ dùng các bộ phận trên cơ thể mình tạo chữ trẻ biết.

Ví dụ: Tạo hình chữ “ **v** ” bằng cách đặt hai bàn tay vào nhau sau đó mở hai bàn tay ra chỉ chạm nhau ở bộ phận cổ tay. Chữ “ **t** ” tạo hình bằng cách đứng thẳng người, khép hai chân áp sát vào nhau, hai tay dang ngang. Chữ “ **k** ” tư thế người đứng thẳng, bước một chân sang ngang, tay cùng phía với chân đứng thẳng áp sát vào người, tay còn lại đoạn từ vai xuống khuỷu tay chống vào hông người, đoạn từ khuỷu tay đến bàn tay giơ lên nghiêng theo hướng chân bước. Ngoài ra còn rất nhiều chữ cái có thể tạo hình từ bàn tay như chữ cái x, chữ cái o, chữ cái l, chữ cái c...

+Trò chơi: Xếp chữ thành các từ theo mẫu.

Chuẩn bị: Cô có các bức tranh, dưới tranh có từ chỉ hình ảnh đó

Cách chơi: Trẻ xếp các chữ cái rời thành từ giống mẫu có sẵn.

+ Trò chơi: Tìm chữ cái đã học.

Chuẩn bị: Các hình ảnh và từ dưới tranh.

Cách chơi: Có 2 – 3 đội chơi, mỗi đội sẽ gạch chân dưới các chữ cái theo chữ mẫu trên tay cô cầm.

+ Trò chơi “ Tôi là ai, còn bạn là ai”

Cách chơi: Cô đội mũ một thẻ chữ cái mà cô định dạy cho trẻ, cô đóng vai là chữ cái đó và giới thiệu bản thân mình cho trẻ nghe, hướng dẫn trẻ đóng vai giới thiệu chữ cái mà mình thích.

Ví dụ: Cô đóng vai chữ cái O. Cô đội mũ chữ O và giới thiệu: Xin chào tất cả các bạn tôi tên chữ cái O, tôi gồm một nét cong kín. Tương tự như vậy cô hướng dẫn trẻ giới thiệu chữ cái trẻ thích và hỏi tên bạn để bạn giới thiệu.

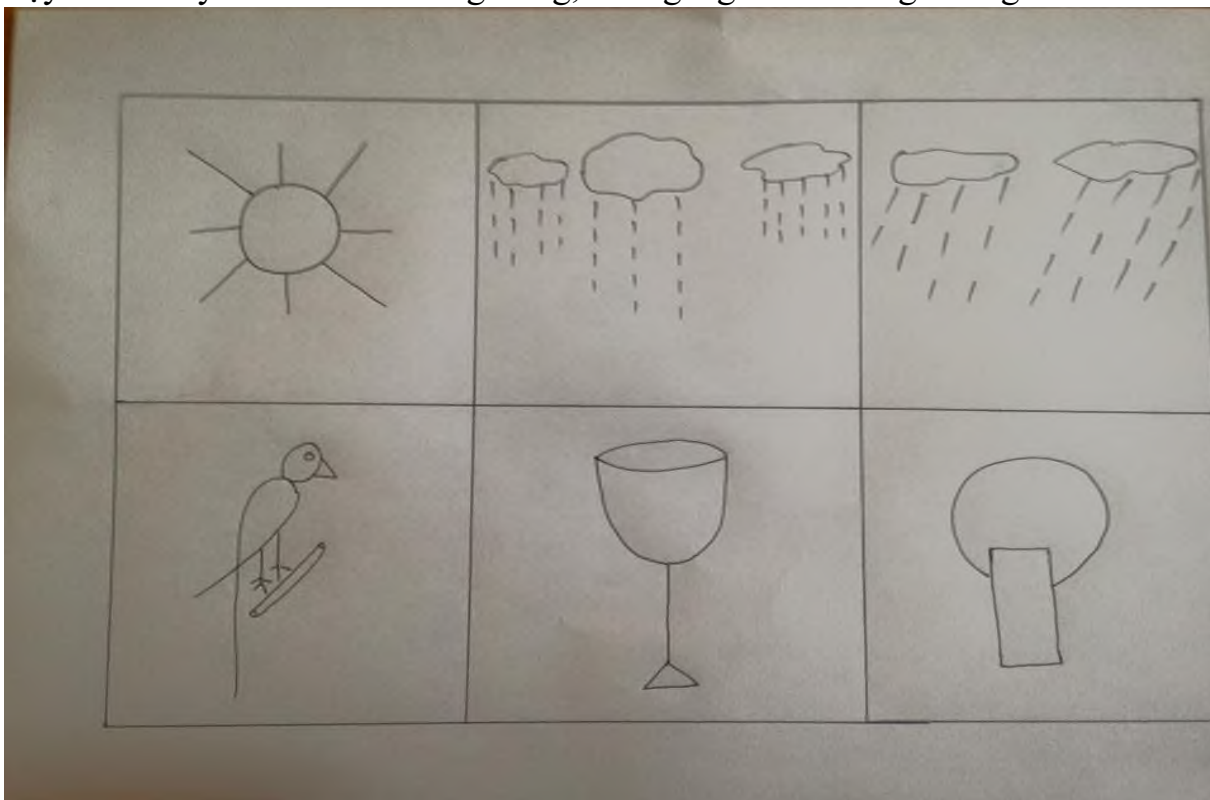
Trong khi tổ chức cho trẻ chơi muốn trẻ ghi nhớ các chữ cái được lâu hơn cô cần phải liên hệ thực tế hỏi trẻ chữ cái đó giống cái gì hay con gì hay đồ vật gì? Để phát huy tính tích cực và tư duy của trẻ.

Theo tôi, mỗi giáo viên cần chịu khó sưu tầm, sáng tác các trò chơi và tùy vào tình hình thực tế của lớp mình mà giáo viên vận dụng các trò chơi ấy vào các giờ học, giờ chơi, ở mọi lúc, mọi nơi một cách phù hợp sẽ kích thích trẻ ham học hỏi, thông minh, nhanh nhẹn, sáng tạo tìm tòi, trẻ sẽ hứng thú khi đến lớp cũng như hứng thú tham gia trong các hoạt động.

Biện pháp 3: Lồng ghép dạy trẻ làm quen chữ viết, chữ cái thông qua các hoạt động.

Thông qua các hoạt động học, hoạt động chơi giáo viên lồng ghép cho trẻ làm quen chữ viết, chữ cái. Tùy vào từng chủ đề giáo viên lựa chọn hoạt động và đề tài lồng ghép phù hợp.

a) Lồng ghép làm quen chữ viết qua hoạt động tạo hình: Tùy vào từng chủ đề mà giáo viên chọn đề tài để lồng ghép dạy trẻ cho phù hợp. Ví dụ ở chủ đề hiện tượng thiên nhiên bản thân chọn hoạt động tạo hình vẽ ông mặt trời để dạy trẻ. Trong quá trình vẽ trẻ biết sử dụng các nét cơ bản để vẽ ông mặt trời như nét cong kín để tạo thành hình ông mặt trời và sử dụng các nét xiên phải, xiên trái, nét thẳng đứng, nét ngang để vẽ tia nắng. Hoạt động tạo hình vẽ mưa trẻ sử dụng nét thẳng đứng ngắn để vẽ cơn mưa nhỏ, nét xiên hơi dài để vẽ cơn mưa to. Trong chủ đề động vật cô hướng dẫn trẻ vẽ chú chim, cô sử dụng nét khuyết trên để vẽ mình và đuôi, nét cong kín vẽ đầu và mắt, vẽ chân chú chim từ nét thẳng đứng và nét xiên. Ở chủ đề gia đình tôi dạy cho trẻ sử dụng nét cong lên và nét thẳng đứng, nét xiên trái, xiên phải để vẽ cái ly. Trong chủ đề thực vật dạy trẻ vẽ cây xanh từ nét thẳng đứng, nét ngang và nét cong xuống...

Hình ảnh các đề tài tạo hình từ các nét cơ bản

Qua hoạt động tạo hình, dạy trẻ biết ngồi đúng tư thế khi vẽ biết cách cầm bút, biết sử dụng công cụ vẽ là bút màu, bút chì, cọ vẽ,... và cách vẽ các nét để tạo thành sản phẩm.

b) Lồng ghép làm quen chữ cái qua hoạt động thơ.

Trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi việc đọc các tiếng, các từ hầu như trẻ chưa tự mình đọc được mà phải đọc theo người lớn vì vậy trong quá trình dạy thơ cho trẻ tôi

luôn chú trọng việc đọc cho trẻ nghe kết hợp với việc cho trẻ làm quen các từ, các từ bằng cách cô vừa đọc vừa chỉ vào các tiếng trong bài thơ chữ to cho trẻ quan sát và đọc theo. Cô cũng có thể cho trẻ tìm chữ cái có trong tên bài thơ hoặc trong đoạn thơ theo yêu cầu của cô. Qua hoạt động này giúp trẻ có ấn tượng nhiều về các chữ cái, các tiếng, các từ dần dần giúp trẻ nhận biết tốt các chữ cái.

c) Lồng ghép làm quen chữ viết, chữ cái qua hoạt động ngoài trời, hoạt động chơi ở các góc.

Hoạt động vui chơi ngoài trời và hoạt động chơi ở các góc là những hoạt động mà hằng ngày giáo viên đều phải tổ chức cho trẻ chơi, vì thế trong quá trình trẻ chơi tôi nhẹ nhàng lồng ghép cho trẻ làm quen chữ viết, chữ cái bằng cách: Ở hoạt động vui chơi ngoài trời ngoài việc cho trẻ chơi trò chơi dân gian, trò chơi vận động, chơi với các loại đồ chơi ngoài trời tôi còn tận dụng hình ảnh những chú sên, hình ảnh các hình hình học, các viên đá có mang chữ cái mà tập thể giáo viên trang trí trên sân trường vào đầu năm học để dạy trẻ bật, bước đi trên các chữ cái, khi bật trẻ đọc chữ cái mà mình vừa bật qua. Khu vực vui chơi với cát và nước tôi bố trí các khung gỗ chứa cát khô, cát ướt, bể nước để trẻ có thể sử dụng cây que, ngón tay tạo hình các nét, các chữ cái trên cát và trên nước. Ngoài ra, trẻ có thể sử dụng phấn để vẽ, viết những chữ cái, các nét cơ bản,... xuống sân trường.

Hình ảnh trẻ vui chơi ngoài trời

Đối với hoạt động chơi ở các góc tôi lồng ghép cho trẻ làm quen chữ cái chữ viết một cách nhẹ nhàng phù hợp với chủ đề ví dụ chủ đề nghề nghiệp ở góc chơi bác sĩ tôi cho trẻ sao chép, viết theo nét chấm mờ tên một số loại thuốc trong toa thuốc như: **“hapacol, prospan, astex, atussin...”**, ở góc học tập tôi cho trẻ tô màu chữ cái, đồ theo chấm mờ các nét cơ bản, ráp chữ, tìm và ghép chữ còn thiếu vào từ dưới tranh... Góc nghệ thuật cắt dán, nặn, xếp hạt, vẽ các nét, các chữ cái..

Biện pháp 4: Phối kết hợp với cha mẹ trẻ.

Trong các hoạt động ở trường mầm non thì hoạt động nào cũng cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường và gia đình. Để phụ huynh giúp đỡ, hỗ trợ, hợp tác một cách tích cực, tự giác và có hiệu quả thì vào buổi họp phụ huynh đầu năm học tôi đã thông qua nội dung giáo dục của lớp, chú trọng nhấn mạnh mục đích, ý nghĩa, yêu cầu của công tác giáo dục cho trẻ làm quen chữ viết, chữ cái hiện nay đặc biệt là thực trạng của lớp để phụ huynh có ý kiến đóng góp.

Ở bảng tuyên truyền của lớp tôi thông báo rõ thời gian biểu, kế hoạch giảng dạy, chủ đề lớn, chủ đề nhánh, trao đổi trực tiếp với phụ huynh trong các giờ đón và trả trẻ. Tôi mời phụ huynh tham quan lớp, tham quan triển lãm đồ dùng đồ chơi do tôi và trẻ tự làm, để phụ huynh hiểu rõ sự cần thiết của việc trang trí môi trường và việc làm đồ dùng, đồ chơi cũng như trong công tác nuôi dưỡng chăm sóc và giáo dục trẻ ở trường mầm non. Từ đó, phụ huynh tự nguyện đóng góp nhiều loại sách báo, tranh ảnh, các loại nguyên vật liệu trong gia đình có thể tái sử dụng được như chai nhựa, vỏ hộp,... Trong từng chủ đề phụ huynh còn sưu tầm trên mạng cách làm đồ dùng cho giáo viên tham khảo.

Ngoài việc sưu tầm nguyên vật liệu, phế liệu để làm đồ dùng, đồ chơi thì phụ huynh còn giúp giáo viên dạy trẻ hoàn thành các bài tập mà trên lớp trẻ thực hiện chưa hoàn chỉnh như tập vẽ các đường nét cơ bản, vẽ mưa, vẽ mặt trời, vẽ đồ dùng gia đình...

Các cuộc họp phụ huynh tôi thường nêu những phụ huynh tiêu biểu nhiệt tình, sáng tạo cùng với giáo viên làm đồ dùng đồ chơi để tạo thêm động lực cho phụ huynh trong việc phối kết hợp với giáo viên nhằm thực hiện tốt việc nuôi dưỡng chăm sóc giáo dục trẻ.

II.4. Kết quả chuyển biến của đối tượng:

Qua thực hiện các biện pháp, tôi thấy giáo viên luôn có sự sáng tạo linh hoạt nhạy bén xử lý tình huống trong khi tổ chức, giúp tôi nắm vững phương pháp tổ chức cho trẻ làm quen chữ viết, chữ cái, xây dựng được môi trường cho trẻ làm quen chữ viết, chữ cái.

Trẻ tích cực tham gia vào các hoạt động làm quen chữ viết, chữ cái hơn. Trẻ hồn nhiên mạnh dạn trong mọi hoạt động, hứng thú, tham gia vào các hoạt động, phát huy được tính tích cực, mở rộng được sự hiểu biết của trẻ về chữ viết, chữ cái. Các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết của trẻ cũng được tiến bộ rõ rệt.

Phụ huynh quan tâm và phối hợp nhiều hơn so với thời gian đầu năm nên việc nhận biết và phát âm chữ cái của trẻ được thuận lợi hơn. Phụ huynh rất tin tưởng vào việc giáo dục của nhà trường, vui mừng vì sự tiến bộ của con em mình.

* *Chất lượng khảo sát trẻ*

Thời gian	Tháng 6 Năm học 2019-2020	
	Số trẻ	Tỉ lệ %
Kỹ năng nghe: Trẻ nghe được các âm thanh, ngữ điệu, tốc độ nhanh, chậm của giọng nói, giọng đọc.	0	0%
Kỹ năng nói: Trẻ có nói lắp, nói ngọng không? Trẻ có nói đủ câu, nói có mạch lạc không?	1	2,8%
Kỹ năng đọc: Trẻ có biết cách giở sách, có biết đọc từ trái sang phải, từ trên xuống dưới? Có biết kể lại chuyện không? Có biết đọc thuộc bài thơ không? Tư thế ngồi đọc như thế nào?	4	11,4%
Kỹ năng viết: Trẻ có biết cầm bút không? Cầm bút đúng cách không? Biết hướng viết tiếng việt từ trái qua phải từ dòng trên xuống dòng dưới không	2	5,7%

Sau một năm nghiên cứu và ứng dụng đề tài sáng kiến “Một số biện pháp cho trẻ 5 - 6 tuổi làm quen chữ viết, chữ cái” đã mang lại hiệu quả rất lớn trong việc dạy và học. Nhìn những trẻ đang dần lớn lên trong vòng tay của mình, sự hồn nhiên, ngây thơ, đáng yêu của chúng luôn là nguồn động viên để tôi tìm tòi, sáng tạo trong quá trình dạy học để cho trẻ hứng thú, thích học và một phần tích lũy kiến thức bước đầu về cách đọc và viết cho trẻ.

III. KẾT LUẬN

III.1. Tóm lược giải pháp:

Sau khi nghiên cứu và ứng dụng đề tài sáng kiến kinh nghiệm, tôi nhận thấy để thực hiện tốt việc cho trẻ 5 - 6 tuổi làm quen chữ viết, chữ cái cần thực hiện tốt những vấn đề sau:

- Tìm hiểu đặc điểm riêng của từng trẻ bằng cách khảo sát trẻ đầu năm, theo dõi trẻ ở các hoạt động trong ngày để tìm ra nguyên nhân, để có biện pháp giúp đỡ trẻ.

- Giáo viên nhiệt tình, chịu khó học hỏi kinh nghiệm để không ngừng nâng cao nghệ thuật lên lớp và sáng tạo về đồ dùng, trò chơi để gây hứng thú cho trẻ tham gia vào hoạt động.

- Nắm vững phương pháp dạy trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi làm quen với chữ viết, chữ cái từ đó xây dựng kế hoạch thực hiện chương trình.

- Giáo viên luôn học hỏi nâng cao trình độ chuyên môn, tìm ra những hình thức, những trò chơi mới, đồ dùng đồ chơi đẹp, hấp dẫn để cuốn hút trẻ vào hoạt động.

- Tạo môi trường học chữ viết phong phú, cuốn hút trẻ và vận dụng môi trường đó để dạy trẻ trong các hoạt động.

- Phối hợp tốt với cha mẹ trẻ trong việc nuôi dưỡng chăm sóc và giáo dục trẻ.

- Học hỏi thêm kinh nghiệm, kiến thức từ đồng nghiệp, từ sách báo, tài liệu, các phương tiện thông tin đại chúng.

- Luôn tìm cách tạo tình huống cho trẻ có cơ hội bộc lộ năng khiếu, tạo cơ hội để trẻ được bộc lộ sở thích của mình. Đồng thời tạo cơ hội để những trẻ chưa làm được có cơ hội sửa sai.

- Chuẩn bị tâm thế cho trẻ gây niềm say mê, hứng thú, háo hức khi học chữ cái

II.2. Phạm vi đối tượng áp dụng:

- Sáng kiến này tôi đã áp dụng cho lớp tôi lớp lá 2 năm học 2019 – 2020 đạt kết quả tốt, bản thân nhận thấy có thể áp dụng cho các lớp lá khác trong trường và các trường bạn trong huyện và các huyện khác.

- Dưới đây là: “ Một số biện pháp cho trẻ 5 - 6 tuổi làm quen chữ viết, chữ cái” của cá nhân tôi được đúc kết từ những trải nghiệm trong công tác của mình hy vọng sẽ là những đóng góp để nâng cao chất lượng hoạt động làm quen chữ cái nói riêng và công tác chăm sóc giáo dục trẻ nói chung.

III.3. Kiến nghị:

- Cần hỗ trợ giáo viên về các trang thiết bị để phục vụ cho hoạt động sinh động và phong phú hơn.
- Phòng Giáo Dục tổ chức thao giảng hội giảng cụm để giáo viên học hỏi kinh nghiệm ở trường bạn, tổ chức tham quan ngoài huyện, ngoài tỉnh để giáo viên học tập.

Mỹ Lạc ngày tháng năm 2020
Người viết

Trần Thị Thúy Diệu